

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2022 г.
Основна научна област:
Биологически науки
№ на договор: КП-06-М-61-1
BG-1754673532022-03-0040 – номер на проектното предложение
Начална дата на проекта и срок на договора:
01.01.2023 – 31.12.2024
Заглавие на проекта:
Завръщане или инвазия? Проучване на разпространението и екологични особености на бобъра (Castor fiber) в България след повече от 150 г отсъствие
Базова организация:
Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН (ИБЕИ-БАН)
Партньорски организации:
Няма
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Главен асистент д-р Мария Качамакова
Общ размер на договореното финансиране:
39 900 лв

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Биологичното разнообразие е в основата на правилно функциониращи екосистеми и запазена околна среда. Когато екосистемите функционират правилно те поддържат популациите на растенията и животните, подкрепяйки равновесието в природата и носят множество ползи за хората под формата на т.нар. екосистемни услуги. Някои видове имат голяма структуроопределяща роля в екосистемите и се наричат ключови видове. Бобрите се считат за ключов вид поради начина по който оформят ландшафта чрез изграждане на микроводоеми, които от своя страна създават местообитание за развитие на други видове.

Евразийският (Европейският) бобър (*Castor fiber Linnaeus, 1758*) е бил широко разпространен в северните и централни части на Европа и Азия, но е бил активно ловуван заради ценната си кожа и кастореума до почти пълно изчезване. Повечето съвременни изследвания показват присъствие на вида до 1750-1850г. в Северна България.

В началото на 2021г. са публикувани първите съобщения, че отново са установени бобри у нас в североизточната част на Дунавската равнина, в речната система на река Русенски Лом.

Продължавайки да бъде със статус "изчезнал", бобърът не е сред видовете със специални очерци в том 27 „Бозайници“ на Фауна на България. Той не присъства в нормативната уредба, свързана с опазването на биологичното разнообразие и не е предмет на опазване на националната екологична мрежа Natura 2000. Не е обект на лов, нито обект на опазване в Закона за лова и опазване на дивеча.

Основната цел на проектното предложение е да отговори на въпроса за статуса на този „нов“ вид за бозайната фауна на България, а именно да се изясни дали бобрите, заселили се у нас, са вагранти или е установена размножаваща се популация. В допълнение ще бъдат събрани данни относно характера на тяхното поведение и екология на нашата територия, които може да имат значение за тяхното опазване, опазването на водните екосистеми, предотвратяването на бедствия и др.

За постигане на поставените цели, ще се използва интердисциплинарен подход включващ: Съвременни методи за идентифициране на присъствието на вида чрез анализ на ДНК от околната среда; Класически методи в зоологията; Модерни неинвазивни методи за фотографско и видео заснемане на индивидите, чрез т.нар. фотокапани; Географски информационни системи за картиране и определяне на пригодните местообитания на вида; Социологически методи. Проектното предложение ще има съществен принос към решаване на проблеми, свързани с обществени предизвикателства: „Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030“; изследване и проучване на чуждите инвазивни видове в България; Проучване на евентуалната „вредна дейност“ на бобрите върху крайречните гори в България.

Резултатите по проекта ще бъдат представени на две международни конференции и публикувани в две научни списания притежаващи IF WoS в списания с Q2 и Q3 (SJR).

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
<i>Базова организация:</i>	
Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН (ИБЕИ-БАН)	
<i>Ръководител на научния колектив</i>	
Главен асистент д-р Мария Качамакова	
<i>Участници:</i>	
Ас. д-р Владимир Тодоров	
Маг. Благовеста Димитрова	
аг. Николай Колев	
Сп. биол. маг. Полина Никова	
<i>Партньорска организация:</i>	
<i>Участници:</i>	
<i>Партньорска организация:</i>	
<i>Участници:</i>	
<i>Партньорска организация:</i>	
<i>Участници:</i>	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).